

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 15. september 2009
Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsnr.: 2009-150-1315
Dok.: MJO41507

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1153 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 21. august 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marlene Harpsøe (DF).

Brian Mikkelsen

/

Cristina A. Gulisano

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1153 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ifølge dokumentarprogrammet ”Dyrekøbte dun”, der blev sendt på DR1 den 10. august 2009, bliver fugle plukket levende i Kina, Ungarn og Polen, og fjerene ender bl.a. i danske dyner. På den baggrund ønskes ministerens svar på, om ministeren er klar til at forbyde import af dun og fjer fra Kina, Ungarn og Polen samt forbyde import af produkter, hvori dun og fjer fra de pågældende tre lande indgår?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af den del af spørgsmålet, der vedrører et forbud mod import af dun og fjer fra Kina, indhentet en udtalelse fra Udenrigsministeriet, der har oplyst følgende:

”Udenrigsministeriet er blevet anmodet om en udtalelse om, hvorvidt Danmark vil kunne forbyde import af dun og fjer fra Kina samt forbyde import af produkter, hvori dun og fjer fra dette land indgår, samt bidrage med handelspolitiske overvejelser i den sammenhæng.

Indledningsvis bør det nævnes, at det fremgår af både præambelen til EF-traktaten og af dens artikel 131, at målet med EU’s handelspolitik er at bidrage til en harmonisk udvikling af verdenshandelen gennem en gradvis afskaffelse af restriktioner i den internationale handel og en sænkning af toldsatserne. EU har således en traktaterklæret liberal handelspolitik. Også i den danske regerings egen handelspolitik lægges vægt på frihandel.

Regulering af varehandel med tredjelande er omfattet af EU’s eksklusive kompetence, og medlemsstaterne kan derfor som udgangspunkt ikke selvstændigt regulere handelen med varer fra bestemte tredjelande, herunder Kina. Imidlertid bemyndiger EU’s almindelige importordning, udtrykt i Rådets forordning (EF) Nr. 3285/94 med senere ændringer, medlemsstaterne til under visse betingelser selv at iværksætte forbud på nationalt plan over for varer fra visse tredjelande, herunder Kina. Dette gælder blandt andet under hensyn til beskyttelse af dyrs liv og sundhed, jf. forordningens artikel 24.

Det følger af artikel 24, stk. 2, litra b), i forordningen, at medlemsstaterne underretter Kommissionen om foranstaltninger eller formaliteter, der skal indføres eller ændres i henhold til dette stykke. I yderst hastende tilfælde kan Kommissionen underrettes straks efter vedtagelsen af foranstaltningerne.

Ifølge WTO-reglerne, herunder navnlig GATT (the General Agreement on Tariffs and Trade), er import- og andre handelshindringer mellem de kontraherende parter som udgangspunkt forbudt.

Et forbud mod import af dun og fjer, der stammer fra bestemte produktionsformer, vil sandsynligvis være omfattet af en eller flere af WTO-aftalernes generelle frihandelsbestemmelser. Et generelt handelsforbud for dun og fjerprodukter, der er produceret i strid med dyrevelfærdsmæssige standarder, vil kunne være omfattet af GATT artikel III, stk. 4, som indeholder et forbud mod at stille importerede produkter ringere end lignende indenlandske produkter. Det kunne være tilfældet, hvis det antages, at dun og fjer, der produceres i overensstemmelse med danske standarder for dyrevelfærd, og dun og fjer, der ikke opfylder disse krav, må anses for at være "lignende produkter". Det kunne endvidere være tilfældet, hvis det kan godtgøres, at det i praksis er vanskeligere for dun og fjer, der importeres fra tredjelande, at dokumentere, at produkterne opfylder dyrevelfærdsmæssige standarder, end for lignende indenlandske produkter. Hertil kommer, at et importforbud vil kunne være omfattet af artikel XI, stk. 1, i GATT 1994, som indeholder et generelt forbud mod kvantitative importrestriktioner mellem WTO-medlemsstaterne

Det er i så fald nødvendigt, at importforbuddet, uanset at det udgør en begrænsning i frihandelen, kan retfærdiggøres af et af de hensyn, der fremgår af undtagelsesbestemmelsen GATT artikel XX. Efter denne bestemmelse kan et WTO-medlem indføre nationale foranstaltninger under henvisning til bestemte oplyste interesser forudsat, at disse foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der udgør vilkårlig eller ubegrundet diskrimination mellem lande, hvor de samme betingelser råder, eller som har form af en skjult handelshindring. Sådanne foranstaltninger kan blandt andet indføres af hensyn til den offentlige moral. Det nærmere omfang af denne moralundtagelse er imidlertid uklar, og der foreligger ingen praksis fra WTO's tvistbilæggelsesorganer, der anerkender, at WTO-medlemmer har mulighed for af hensyn til den offentlige moral at varetage dyrevelfærdshensyn i andre WTO-medlemslande.

Selv hvis moralundtagelsen omfatter varetagelse af hensynet til dyrevelfærd i andre WTO-medlemslande, ligger der i nødvendighedsbetingelsen et krav om proportionalitet, dvs. at det ikke er muligt at varetage hensynet til den offentlige moral med et mindre indgribende middel. Et importforbud betragtes traditionelt som et af de mest restriktive handelsinstrumenter, og det vil derfor være tilsvarende svært at dokumentere, at en sådan restriktion er nødvendig, såfremt der kan peges på, at andre instrumenter er til rådighed.

Såfremt moralundtagelsen omfatter varetagelse af hensynet til dyrevelfærd i andre WTO-medlemslande, et det ikke udelukket, at indførelsen af et nationalt ikke-diskriminerende forbud mod dun og fjer plukket af levende fugle fra visse tredjelande således under visse – strenge – betingelser vil kunne retfærdiggøres efter både EU- og WTO-retten. Om disse betingelser er opfyldt, afhænger af den

konkrete udformning af et eventuelt forbud mod import af dun og fjer.

Det bemærkes, at regeringen i 2003 fremsatte et forslag om lov om forbud mod erhvervsmæssig indførsel og produktion af samt handel med skind og skindprodukter fra hunde og katte. Forslaget blev vedtaget af Folketinget den 13. maj 2003.

Et eventuelt importforbud mod dun og fjer, der stammer fra bestemte produktionsformer, fra tredjelande uden for EU, adskiller sig fra et forbud mod handel med skind og skindprodukter fra hunde og katte på i hvert fald et par væsentlige punkter.

For det første kan det vanskeligt fastslås, om dun og fjer i et slutprodukt stammer fra fjerkræ opdrættet under den ene eller anden produktionsform. Dun og fjer indgår i en række produkter og moderne handelsmønstre er således, at dun og fjer kan være del af produkter, der produceres i ét land med varer indkøbt i et andet land, og som er genstand for videresalg gennem et tredjeland osv. I det praktiske handelsliv vil et forbud mod import af dun og fjer fra fjerkræ produceret gennem bestemte produktionsformer således kunne give anledning til vanskeligheder. Dertil kommer, at særlige problemer opstår, hvis sådanne fjer eller dun importeres til en anden EU-medlemsstat for dér at blive anvendt til produktion af en vare, der afsættes i Danmark.

For det andet sælges fjer i helt andre størrelsesordener end skind og skindprodukter fra katte og hunde. I 2008 udgjorde EU-landenes samlede import af dun og fjer fra Kina lidt over 160 mio. kr., hvoraf Danmark aftog for 0,6 mio. kr. Samlet set udgør importen fra Kina mindre end 1 % af Danmarks samlet import af fjer og dun, der hovedsagelig kommer fra lande som Tyskland og Ungarn. Importen af fjer og dun fra Kina har igennem de seneste 4 år været aftagende, idet der i 2005, 2006 og 2007 blev importeret for hhv. 10,8 mio.kr., 4,4 mio. kr. og 1,5 mio. kr. I hvilket omfang dette importfald er erstattet af import fra andre EU-lande, kan i sagens natur vanskeligt vurderes.

Handelspolitiske hensyn således taler for, at problemet søges løst på EU-niveau og internationalt niveau. Hertil bemærkes, at der i EU foregår et løbende arbejde for dyrevelfærd. Et politisk ønske om at løse problemer med dun og fjer fra fjerkræ, der stammer fra bestemte produktionsformer, ville således med fordel kunne kanaliseres ind i dette arbejde.

Sammenfattende finder Udenrigsministeriet anledning til at understrege, at selvom om det under visse betingelser ikke i sig selv er uforeneligt med EU- og WTO-reglerne at indføre et forbud, kan dette under hensyn til de praktiske handelsforhold vise sig vanskeligt at gennemføre. Derudover bør det overvejes, om ikke problemet bedst kan adresseres på EU-niveau eller internationalt niveau.

Det kan endelig overvejes, om problemet kan løses gennem fokus på Corporate Social Responsibility (SCR) eller andre foranstaltninger.”

For så vidt angår den del af spørgsmålet, der vedrører et forbud mod indførsel af dun og fjer mv. fra Polen og Ungarn, henvises til justitsministerens samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 447 fra Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.